

We Lwowie dnia 1. Grudnia 1900. gub. Lubelskiej

---

## Dodatek ogłoszeniowy do 23-go nru. Czasopisma Towarzystwa Aptekarskiego

---

### Treść Nr. 23-go Czasopisma.

O przetworach organoterapeutycznych podał Bronisław Koskowski. — Najnowsze artykuły spożywcze chemiczne A. Eichengrün. (dokończenie). — Nowe leki -- Sprawy zawodu aptekarskiego: Konkurs, Fundusz pensyjny farmaceutów galicyjskich — W sprawie zjazdu aptekarzy polskich. — Fundusz emerytalny. — Wiadomości bieżące. — Wkłádki do gal. Towarzystwa aptekarskiego. — Ołoszeenia. —

---

## Apteka D. Matuli w Podgórzu

poleca PT. Kolegom

### Liquor Mangano Ferri Peptonati

jako środek lekko strawny, pobudzający apetyt, w blednicy, braku krwi, malaryi, żoźlach, w kobiecych i nerwowych słaźościcach.

Fłaszka 2 Kor. z 30% opustem. — Paczka 5 kilowa 7—8 flaszek franko porto i opakowanie.

Polecone przez Swietne Tow. Lekarskie Krakowskie.

---

## Prawdziwy koniak francuski leczniczy

firmy

F. Courvoisier & Curlier Frères; Cognac

Dostawcy najwyższego Dworu

(Rok założenia 1828.)

### Lecznicze wina hiszpańskie i południowe

jakoto: Malagę, Madeirę, Sherry, Lacrime Christi, Port, Marsala etc.

firmy

### James Waters & Co. Malaga-Londyn

(rok założenia 1770) —

poleca Jeneralna reprezentacya na Austro-Węgry

Gottlieb Kraus, Wiedeń I. Karthnerstr 21.

Zamówienia przyjmują zastępcy dla Galicyi i Bukowiny

## I. Sleszkowski i Spka

Dom handlowo-komisowy

Lwów ulica Krasieckich 8.

Odnaczenie: dyplom honorowy na Wystawie przyrodniczo-  
lekarskiej w Krakowie 1900 r.

# G. Hell & Comp., Opawa

## Proszkarnia

Fabryka przetworów chemiczno-farmaceu-  
tycznych i droguerya

Zakład filjalny: Wiedeń I. Sterngasse 8.

Główne działy fabryczne i handlowe :

<b>Skład materiałów aptecznych</b> Ceny nasze są takie, jak w naj- większych interesach	<b>Przetwory farmaceutyczne i galenowe</b> Wody skoncentrowane, Emplastra, Empl. extensa, Ungt. concentrata, Charta cerata, Supposit.
<b>Przetwory chemiczne</b> własnego wyrobu Bismuthum Subgallicum, Chinin. tannic, Liq. Ferri, Hydr. tannic., Jodoform bitum, Natrium bicarbon pur. Sal therm, Carol, artifi, Pe- trosulfol, Petrolan i w. in.	<b>Specjalności farmaceutyczne</b> Syrup cytrynowy, likwory żelazne Hella, Wyciąg Liebiga do zup, przetwory słodowe, gorczyczniki, pastylki tamaryndowe i w. in.
<b>Fabryka wyciągów</b> wszystkie wyciągi przyrządzone tylko w Vacuum-aparacie.	<b>Proszkarnia</b>
<b>Kapsułki żelatynowe,</b> przyrządzone elegancko ze środ- kami leczniczymi I.	<b>Fabryka wazeliny</b> pierwsza i największa w Austrii 8 gatunków i 20 specjalności.
<b>Opłatki do proszków,</b> i przyrządy do zaklejania Fass- ra i in.	<b>Środki opatrunkowe</b> wyjałowione i impregnowane, Nowa wata prasowana w rolkach i Calicot.
<b>Mydła lekarskie</b> marki Bergera istnieją od r. 1868.	<b>Towary cukrowe Farmaceutyczne</b> 120 gatunków.

Zamówienia przyjmują zastępy dla Galicyi i Bukowiny

**I. Słeczkowski i Spka.**

Dom handlowo-komisowy Lwów ul. Krasickich 1. 8.

---

# Aqua Laurocerasi

ze świeżych liści i z ścisłością odpowiadającą wymogom Farmakopei  
austryjackiej Editio VII.

Paczki pocztowe à netto 4. <sup>3</sup> kilogr. wody laurowej

**po 2 zlr. 80 ct. franco opakowanie.**

Adres: G. Christofolletti, Apotheker u. k. k. Hoflieferant in Gör  
(Küstenland). [18].

---

Folia Menthae pip. á 1 k. 80 h. za 1 kg.

Hb. Menthae „ á 1 k. — „ 1 „

Hb. Menthae pip. sciss. 1 k. 10 h. „ 1 „

poleca

**Stanisław Lachowicz**

aptekarz w Jaworowie.

---

**Woda Gubera**

zawierająca

**żelazo i arsen.**

Nadzwyczaj skuteczna  
w niedokrewności, choro-  
bach kobiecych i tychże  
następstwach, w chorobach  
nerwowych i skórnych itd.

Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach.

**HENRYK MATTONI, Wiedeń.**

---

**Apteka na Śląsku**

zaraz do sprzedania

**Cena 60.000 K. — gotówka wymagana 50.000 K.**

Bliższej wiadomości udzieli

**Mr. H. Muthsam**

Apteka szpitala św. Łazarza w Krakowie.

---

## Magnesium sulfuricum

venale 100 kg 20 koron }  
purissum 100 kg 36 koron } wyrób własny

### Pastyłki sublimatowe prof. Dra Obalińskiego

niezawijane 1 gr. **C.** w słoiku 1 k. 80 h., niezawijane  $\frac{1}{2}$  gr. **C.**  
w słoiku 1 k. 20 h., niezawijane 1 gr. **M.** 14 kor., niezawijane  $\frac{1}{2}$  gr.  
**M.** 10 koron.

**Pastyłki zawijane** w rurkach szklanych, odpowiednio  
drożej, poleca:

## FABRYKA Opatrunków CHIRURGICZNYCH

i przetworów farmaceutycznych

**M. L. DOBROWOLSKIEGO**

W PODGÓRZU

(dom własny)



## Richter & Co. Brüx (Czechy)

Fabryka środków opatrunkowych, gumowych, blicharnia  
i karderya.



Przyjmuje zamówienia

J. Sleczkowski i Spka we Lwowie  
*dom handlowo-komisowy.*

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

nr inw.: CZ14b - 433



BG 90595/1900/30/23

# CZASOPISMO TOWARZYSTWA APTEKARSKIEGO.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca, w objętości 1—1½ arkusza.

Prenumerata wynosi 6:30; dla członków Towarzystwa rocznie 4 zł. 30 ct.; półrocznie 2 zł. 20 ct.; w Warszawie rocznie 5 rs. 00 kop.; na prowincyi w Król. Polskiem i Ces. Rosyjskiem, z przesyłką, 5 rs. 20 kop.; w Niemczech soczenie 12 Mk.; w Belgii, Francyi i Szwejaryi 15 frank.

Cena ogłoszeń wynosi 6 ct. od wiersza (petit); przy większych i rocznych ogłoszeniach taniej.

Wszelkie korespondencye dotyczące redakcyi adresować należy do redaktora. Lwów, ulica Pańska 1. 22.

Adres administracyi: ulica Pańska 1. 22

Redaktor: Bronisław Koskowski.

## O przetworach organoterapeutycznych

p o d a ł

BRONISŁAW KOSKOWSKI.

(Ciąg dalszy).

*Śledziona.*

Śledziona jest najważniejszym ze wszystkich gruczołów naczyniowych krwionośnych dla swej objętości i licznych pierwiastków chemicznych, jakie zawiera. Bierze udział w tworzeniu krwi mianowicie przy wytwarzaniu hemoglobiny; również sprzyja przyswajaniu pokarmów, chociaż rola jej w tem jeszcze nie jest dokładnie poznana; w końcu odgrywa śledziona ważną rolę w walce organizmu z bakterjami chorobotwórczemi.

Śledziona posiada odczyn alkaliczny, w skład jej wchodzi: ciała białkowe, zawierające znacznieszą ilość żelaza, kwas moczowy, hypoksyantynę, ksantynę, benzynę, tyrozynę. lotne kwasy tłuszczowe (mrówkowy, masłowy i octowy), kwas mlekowy, bursztynowy, inozyt, scyllit, sperminę i cholesterynę.

W ostatnich czasach wydobyto ze śledziony ciało, które chroni zwierzęta od działania mikrobow tężcowych.

Dr. Kondratjew czyni to w ten sposób: 2 lub 3 śledziony oczyszcza sposobem wiadomym od tłuszczu, kraje na kawałki i rozciera na maszynie do mięsa na masę, którą zbiera do słoików z korkami szlifowanymi. W tej chwili dodaje się niewielką ilość wody przekroplonej, wstrząsa, wlewa równą co do objętości z masą ilość gliceryny i pozostawia w spokoju przez dwie doby w ciepłocie pokojowej, po upływie tego czasu wyciska w prasie a otrzymany płyn ciemnobrunatny wlewa cienkim strumieniem do pięciokrotnej ilości 96% wysokoku i natychmiast precedza. Osad utworzony wyciska się pomiędzy bibułą i suszy w strumieniu suchego powietrza w zwykłej ciepłocie.

*Arne 206/53/58*

Osad zupełnie suchy miesza z 10 ma częściami wody i żeby się zupełnie rozpuścił wstawia do lodowni na 12 godzin, poczem płyn precedza. Rozpuszcza się tylko część osadu, tworząc płyn brunatny, a gdy wytrawiać będziemy wodą pozostały, nierozpuszczony osad, to otrzymamy płyn, pozbawiony powyżej wskazanych własności fizyologicznych. Ponieważ niepodobna uniknąć wtargnięcia mikrobow do przygotowywanego wyciągu, trzeba go wyjałowić przez ogrzanie w zwykłych próbkach przez 10 minut do 55° C. przez trzy dni. Rozczyn wtedy staje się zlekką mętny.

Dobrze jest strącać z płynu powtórnie osad wyskokiem.

Ciało to nie jest jeszcze dokładnie zbadane zaledwie wiemy tyle, że:

- 1) znajduje się w komórkach organu,
- 2) nie należy do białek,
- 3) dodatek albuminów i globulinów nawet przeszkadza w działaniu,
- 4) wytrzymuje ogrzewanie 3—4 razy do 55° a nawet 60° C. przez 10 minut,
- 5) przechodzi przez błonę powoli,
- 6) łatwo rozpuszcza się w wodzie i glicerynie.

#### *Wątroba.*

Wątroba jest organem mało jeszcze znanym. Bibra i Oidtman robili rozbiór wątroby ludzkiej i zwierzęcej. Pierwszy z nich nie zwracał uwagi na substancje mineralne, podczas gdy Oidtman zabrał się głównie do oznaczenia soli.

Według tych analiz wątroba zawiera: około 76 prc. wody, 24 materyi stałych, z których 9.44 nierozpuszczalnych 28.40 białka rozpuszczalnego 3.37 materyi klejowych, 6.87 materyi wyciągowych i 2.50 tłuszczu.

Oidtman wykazał 1.103 prc. soli mineralnych. Ilość wody w wątrobie zależna jest od wieku osobnika. Sole mineralne składają się głównie z kwasu fosforowego, sodu, potasu i w bardzo małej ilości chlorków i siarkanów, a oprócz tego znajduje się jeszcze żelazo.

Ilość żelaza w wątrobie dokładnie wymytej wodą z krwi znajduje się w ilościach bardzo różnych zależnie od wieku i gatunku osobnika. Według badań Zaleskiego, Bungego, Lapique'a i Guilmont'a organ ten jest niezmiernie bogaty w żelazo zaraz po narodzeniu zwierzęcia i w zarodku, w miarę rozwoju zwierzęcia ilość żelaza znacznie się zmniejsza.

Z substancji organicznych znajdują się głównie ciała białkowe, które różnią się między sobą temperaturą ścinania się (45—73°). W wątrobie znajdują się także ciała diastatyczne, zmieniające glikogen na cukier. Glikogen jest najważniejszym składnikiem wątroby, został odkryty przez Claude — Bernarda w r. 1857, nagromadza się w wątrobie podczas trawienia.

#### *Trzustka.*

Trzustka czyli t. zw. gruczoł zażołądkowy odgrywa nadzwyczajną ważną rolę w procesach trawienia, oddziałując na wszystkie trzy

grupy pokarmów tj. białko, węglowodany i tłuszcz, które pod jego wpływem zmieniają się w ciała rozpuszczalne, zdolne do wchłaniania.

Trzustka posiada za życia zwierzęcia odczyn alkaliczny, po śmierci zaś oddziałuje kwaśno, szybko gnijąc. Ze wszystkich organów trzustka zawiera najmniej materii białkowatych a najwięcej substancji wyciągowych: leucynę, tyrozynę, ksantynę, sarcynę, guaninę, adeninę, inozyt i kwas mlekowy, z których to ciał najwięcej jest leucyny i tyrozyny.

#### *Nerki.*

Analizy dokładnej nerek jeszcze niema, gdyż wszelkie badania były robione nad nerkami patologicznymi.

Nerka za życia osobnika jest alkaliczną, po śmierci kwaśną na tyle, że kwasowości tej nie można usunąć nawet przez długie przemywanie wodą.

#### *Jajniki.*

Jajniki czy to pod względem chemicznym, czy też fizyologicznym są niezmiernie mało zbadane. Używany był wyciąg z jajników do podskórnych zastrzykiwań i okazał działania podobne do wyciągu z jąder tylko w słabszym stopniu.

---

A. EICHENGRÜN.

## **Najnowsze artykuły spożywcze chemiczne.**

*Odczyt publiczny.*

(Dokończenie)

Typowym przedstawicielem nierozpuszczalnych w wodzie preparatów białka jest tropon. W fabrykacji preparatów tej nowej kategorii miano przeważnie na uwadze wyszukanie jak najtańszego źródła, zawierającego białko. Użytkowanie materiału surowego pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego, a zawierającego białko, znanem było już dawniej (patrz preparaty; carnepura i inne). Trudność polegała jedynie na umiejętnym oddzieleniu białka w stanie czystym. Trudność tę pokonano na drodze chemicznej. Według patentu C Cosinera z r. 1890 białko krwi oczyszcza się alkoholem z dodaniem małej ilości kwasów, alkali, lub węglanów alkalicznych. Usuwanie części składowych o nieprzyjemnym zapachu uskutecznia się przez utlenianie zapomocą chloru, nadmanganianu potasu lub wody utlenionej. Mieszanie troponu z solami kwasu fosforowego znana jest pod nazwą »soli pożywej troponu«, inna zaś »troponu sano«.

Również w wodzie nierozpuszczalnym preparatem jest roborat, przyrządzany prawdopodobnie z mączki roślinnej. Globon, otrzymywany przez działanie ługu sodowego na kazein, oraz preparat fran-

cuski salwatoza z proszku mięsnego kończą szereg preparatów białkowych.

Nowy dział stanowią preparaty mieszane, składające się z białka, tłuszczu oraz węglowodanów. Według Voita, Munka i innych organizm dorosłego człowieka wymaga wprowadzenia dziennie od 100—140 g białka, 56—100 g tłuszczu, 400—500 g węglowodanów. Ponieważ tłuszcz i węglowodany wytwarzają ciepło, możliwą więc jest między nimi zamiana wzajemna. Ze sztucznych preparatów tłuszczowych zasługują na uwagę preparaty z tranu wąrobianego, np. lipanina, emulsya Scotta, morrhuol itp. Ze względu na preparaty, zawierające węglowodany ważną bardzo okolicznością jest ułatwienie ich strawienia. W tym też kierunku szczególną zwrócono uwagę w fabrykacyi licznych preparatów z mąki roślin strączkowych i ze zdekstrynowanej mączki jęczmiennej. Preparaty cerealoza, lentyloza, arykoza itd. znane są pod ogólną nazwą preparatów słodowych. Jak wiadomo, podczas kiełkowania jęczmienia tworzy się ferment diastatyczny, pod którego wpływem mączka zamienia się na dekstrynę i cukier (maltozę). Dodają więc wyciągu słodowego w fabrykacyi preparatów mącznych. Prototypem preparatów słodowych jest t. zw. „mączka dla dzieci“, składająca się z mleka kondensowanego oraz preparowanej mąki. Z innych preparatów zasługują na wymienienie preparat Nestla, mellin food, Milchdulver, Ideal itp. Preparaty te mają być środkiem wzmacniającym dla chorych. Nie stoją jednak na wysokości zadania z powodu zbyt nieznacznej zawartości białka. Większą ilość białka posiadają preparaty „hygiama“, „enteroroza“, zawierające przeważnie białko roślinne, „malted milk“, bardzo rozpowszechniony w Ameryce, oraz „eulactol“ zwany mlekiem sztucznym. Wszystkie te produkty są mieszaninami ciał białkowych (przeważnie kazeinu), rozpuszczalnych lub nierozpuszczalnych węglowodanów, zwłaszcza maltozy, soli pożywnych, i w większych lub mniejszych ilościach tłuszczu, niekiedy z dodaniem fermentu dla ułatwienia trawienia.

W celu ułatwienia przeglądu podanych preparatów, możemy wszystkie podzielić na cztery grupy.

1. Preparaty o typie wyciągu mięsnego, działają pobudzająco i są używane jako przyprawa.
2. Preparaty pożywne i wzbudzające apetyt (typ—samotoza).
3. Właściwe ciała białkowe:
  - a) rozpuszczalne, przyrządzane z białka łatwo strawnego (nutroza);
  - b) nierozpuszczalne, otrzymywane z mięsa i mączki roślinnej (typ—tropon).
4. Mieszaniny z białka, tłuszczów i zdekstrynowanej mąki (mączka dla dzieci).

Jedynie pożywnymi są produkty chemiczne włączone do grupy 2-ej i 3-ej. Zu zachodzi pytanie, którą z tych grup uważać za odpowiedniejszą, a następnie który z preparatów za najlepszy. Pytania te nie mogą znaleźć jednolitego rozstrzygnięcia, gdyż stosowanie preparatu zależne jest od warunków i wymagań każdego poszczegól-

nego przypadku, a poniekąd również i od natury pacyenta. Charakterystyczną i nader trafną ocenę chemicznych artykułów spożywczych wydał prof. Ewald. Przytoczymy pokrótce jego słowa.

»Wszystkie nutrozy, sanozy i inne -ozy, -iay, -ole itp. ocenia-  
ne są według trzech stopni smaku. Przedewszystkiem wynalazcy  
smakują te preparaty najlepiej. Zdrowy jest zadowolony, jeżeli one  
zupełnie smaku nie posiadają; choremu zaś każdy preparat w kró-  
tkim czasie się uprzykrzy, i zachodzi zaraz potrzeba sprowadzania  
innych i w jaknajwiększych ilościach. Zresztą kwestya smaku scho-  
dzi na plan drugi wobec sprawy donioślejszej. Mianowicie zupełnie  
pominięto okoliczność, że preparaty pokarmowe winny być uprze-  
dnie przetrawione; przemiana zaś białka winna się dokonywać jak-  
najdalej od kierunku tworzenia się peptonu. Wątpliwem mi się  
wydaje również, czy powinno się zupełnie rezygnować z hydratacyi  
cząsteczki białka extra corpus. Dla zdrowego żołądka nie potrzeba  
zamieniać białka na albumozy i peptony. Te ostatnie według mego  
zdania, tworzą się w żołądku w bardzo ograniczonej ilości. Zrozu-  
miałą jest rzeczą, że jedynem ułatwieniem dla chorego żołądka i ki-  
szek jest rozpoczęcie trawienia i przeprowadzenie białka w stan roz-  
puszczalny«.

Zapatorywania Ewalda dzieli znaczna część lekarzy, którzy pre-  
paratom albumozy przyznają wartość z powodu ułatwionej rezorpcyi  
oraz pobudzającego działania. Inni znów nad te przekładają produ-  
kty z większą zawartością części pożywnych.

Od chwili otrzymania pierwszych sztucznych preparatów, do  
czasów obecnych fabrykacya przybrała takie rozmiary, że śmiało  
już mówić można o nadprodukcyi w tym kierunku. Chociaż bo-  
wiem preparaty te oddają rzeczywistą usługę terapii dyetetycznej,  
to jednakże wątpliwem jest, czy popyt na nie będzie wzrastał  
w takim tempie jak wzrasta ich liczba.

(Wszechświat) Streścił *E. Rajchert*.

---

## Nowe leki.

(Według sprawozdania firmy *Gehe & Co. w Dreźnie*).

**Acidum creosotinum**, jest pochodnym kwasu salicylowego i  
otrzymuje się z kresylatu sodowego i kwasu węglowego. Działanie  
ma także jak i kwas salicylowy. Dawka 0,03 do 0,1 g.

**Acidum cresylicum** (meta) jest identyczny z metakresolem i jest  
pochodny fenolu. Środek przeciwnilny, choć z działaniem słabszem  
niż fenol. Do opatrunków używa się w postaci 0,5% roztworu.

**Acidum naphthionicum**, kwas naftylaminosulfonowy, jest stoso-  
wany przeciwko zaburzeniom spowodowanym przez użycie jodu oraz  
w cierpieniach pęcherza. Dawka 0,5 g. w opłatkach 4 do 6 razy  
dziennie.

**Amylocarbol**, środek dezynfekcyjny, składa się z 9 cz. fenolu 160 cz. alkoholu amylowego, 150 cz. mydła szarego i 690 cz. wody.

**Amylojodoform** składa się z krochmalu, jodu i formaldehydu. Używa się zamiast jodoformu.

**Anaspalin**. Nieczysty tłuszcz z wełny.

**Anozol**. Jodoform z dodatkiem 10—20% tymolu dla zabicia zapachu.

**Antipyonin** czyli Natrium tetrabaricum neutrale.

**Antiseptol** czyli jodosiarkan cynchonidyny. Używa się zamiast jodoformu.

**Aseptolin**. Rozczyn wodny 2,74% fenolu i 0,18% pilokarpiny, środek przeciwgruźliczny.

**Asparol**. Wyciąg płynny z pędów szparagowych; przeciw cierpieniom nerek i chorobie cukrowej.

**Bismutol**. Środek przeciwgnilny. Mieszanina rozpuszczalnego fosforanu bizmutu z salicylanem sodowym.

**Bonal**. Roztwór wodny formaldehydu, siarczynu sodowego, chlorku sodowego, siarkanu sodowego i cukru mlekowego. Środek konserwujący

**Byrokam**. Eter gwajakolu benzyłowy. Używa się zamiast gwajakolu. Dawka 2 do 4 gr. dziennie.

**Bromozyna**. Związek bromobiałkowy, zawierający 10% bromu.

**Bynina**. Płynny wyciąg słodowy.

**Bynol**. Tran rybi z wyciągiem słodowym.

**Kalumia**. Mieszanina antipiryny i heroiny. Przeciw kokluszowi. Dawka 0,05 do 0,5 g.

**Cerebryna**. Alkoholowy rozczyn o konsystencji syropowatej, antipiryny kofeiny i kokainy. Środek przeciwnewralgiczny.

**Chroatol**. Jodowodan terpinu; używa się zewnętrznie na wrzody.

**Cittosol**. Zawiesina ichtyolu.

**Kokapiryna**. Mieszanina 100 części antipiryny i 1 części chlorowodanu kokainy.

**Kollaform**. Sproszkowana żelatyna formaldehydowa. Służy do opatrunku ran.

**Kordol**. Jest to trójjodek salolu. Środek uśmierzający i przeciwnewralgiczny. Dawka 0,5 do 1,0 do 1,5 g.

**Kordyl**. Kordol acetylizowany.

**Kutal**, borogarbnikan glinu. Środek dezynfekujący i ściągający. Przeciwno rzeżącze w roztworze 1 do 2%-owym.

**Ergotinol**. Wyciąg sporyszowy, poddany fermentacji wyskokowej.

**Ferrostypnina**. Nowy środek hemostatyczny przeciwgnilny.

**Florycyna**. Olej rycynowy rozpuszczony w olejach mineralnych i wazelinie. Podstawa do maści.

**Gallalum**. Galusan glinu. Środek ściągający i przeciwgnilny.

**Germol**. Służy do dezynfekcji, składa się z surowych kreo-zotów.

**Goryt**. Nadtlenek wapnia. Środek przeciwgnilny, stosowany do kiszek.

**Huminal.** Alkaliczny wyciąg borowinowy. Przeciw reumatyzmowi i podagrze.

**Intestyna.** Mieszanina naftaliny, tlenku bizmutu, kwasu benzoosowego. Środek przeciwnilny, stosowany wewnątrz.

**Katarol.** Roztwór wody utlenionej.

**Kreozolid.** Związek magnezowy kreozolu i gwajakolu 1 g.—2 g. kreozotu. Dawka 0,5 g. cztery razy dziennie.

**Kreozochin.** Kreozylosulfonian chinoliny. Środek antyseptyczny.

**Linadyna.** Suchy preparat z wołowej śledziony zawierający jod.

**Sidolanum.** Jest to nowy środek przeciw podagrze. Ponieważ podstawą podagry jest nadmierne wydzielanie się w organizmie kwasu moczowego, przeto najodpowiedniejszy jest środek, mogący owo wytwarzanie się kwasu moczowego zmniejszyć.

Otóż w r. 1899 Weiss w pracowni prof. Bungego wykazał, że kwas chinowy właśnie obniża wytwarzanie kwasu moczowego w organizmie i z tego nawet powodu polecał w celu leczniczym lithium chinicum.

W ostatnich czasach firma Benno Jaffé i Darmstaedter wprowadziła nowy środek leczniczy, połączenie kwasu chinowego z piperazyną pod nazwą *Sydonalu*.

Sydonal przedstawia się w postaci proszku białego, bez zapachu, smaku słono-kwaskowatego. Bardzo łatwo rozpuszcza się w wodzie; roztwór wodny szybko się psuje, gdyż po dwóch dniach pleśnieje.

Sydonal podaje się choremu albo wprost w proszku po 0·5 *pro dosi* — dziesięć razy dziennie, albo też w roztworze 10 *gram.* na 150 *gram.* wody — co 2 godziny łyżkę stołową.

**Acetopiryna,** nowy środek przeciwgorączkowy. Aby uniknąć pobocznego szkodliwego działania kwasu salicylowego na żołądek, Winterberg i Braun postarali się wynaleść przetwór kwasu salicylowego, któryby nie rozpuszczał się w zawartości żołądka, ale dopiero w kiszkaach. Te własności posiada poniekąd aspiryna czyli kwas acetyl-salicylowy, jak również przez autorów zalecana acetopiryna, która jest połączeniem poprzedniego środka z antypiryną.

Jest to proszek biały, krystaliczny, ze słabym zapachem kwasu octowego, rozpuszcza się trudno w zimnej wodzie, łatwiej w gorącej, a zupełnie dobrze w alkoholu, chloroformie i ciepłym toluolu. Odczyny tego proszku są identyczne z antypiryną. Autorowie stosowali acetopirynę w 100 przypadkach przewlekłego reumatyzmu w dawce od 3·0 do 5·0 *gr.* dziennie bez ubocznych objawów z dość pomyślnym skutkiem; zupełnie zaś dobrze miała działać w 40 przypadkach ostrego reumatyzmu w dawce po 0·5 *gram.* 6 razy dziennie; stosowali ją w tyfusie brzuszny, w epidemicznym zapaleniu opon mózgowych, influenzy, zapaleniu gardła i oskrzeli, zapaleniu opłucnej i osierdza, w migrenie, ischias, w zapaleniu nerwów. Jako środek uśmierający ból, należy acetopirynę dawać w dawkach większych. Jako antyseptyk dla kiszkaach działa dobrze przy ostrem cierpieniu. Jedyne nieprzyjemne uboczne działaniem tego środka

jest pobudzenie silnych potów, lecz nie większych, niż przy innych połączeniach kwasu salicylowego.

Acetopiryna wydziela się z moczem, w którym już po upływie pół godziny można wykryć kwas salicylowy i antipyrinę; w wielu zaś razach ostatniej brakuje. (Wiener klin, Wochenschr.).

---

## Sprawy zawodu aptekarskiego.

L. 23107.

### Konkurs

Celem nadania koncesyi na nową stałą, publiczną aptekę w Rabce rozpisuje się konkurs z terminem sześciotygodniowym od dnia pierwszego ogłoszenia w urzędowej „Gazecie lwowskiej.”

Podania ostemplowane należy wnosić do c. k. Starostwa w Myślenicach.

Do podania dołączone być winno:

- 1) metryka urodzenia,
- 2) dowód poddaństwa austriackiego,
- 3) dyplom magistra farmacyi i świadectwo dotychczasowej praktyki zawodowej, ewentualnie potwierdzenie odbycia pięcioletniej służby aptekarskiej,
- 4) świadectwo moralności,
- 5) wykaz stanu majątkowego.

Istniejąca dotąd w Zakładzie kąpielowym w Rabce apteka sezonowa zostanie zwinięta z chwilą otwarcia nowej stałej, publicznej apteki w drodze wykupna tejże od dotychczasowego właściciela przez koncesyonaryusza, przy interwencji c. k. Starostwa. —

C. k. Starosta:

*Fetter.*

---

## Fundusz pensyjny farmaceutów galicyjskich.

Komitet funduszu pensyjnego farmaceutów galicyjskich — o którego działalności pisaliśmy już w poprzednich numerach naszego pisma — odbył dnia 28 z. m. trzecie swe posiedzenie. — Przewodniczący p. Sklepiański przedstawił zebranym sprawozdanie z dotychczasowych czynności i podniósł z radością, że rozpoczęta praca zapowiada się bardzo pomyślnie. — Już w kilka dni po rozesłaniu odezw zaczęły nadchodzić deklaracje; obecnie jest ich już podpisanych przeszło sto na kwotę około 4000 koron rocznie. Jest to rezultat bardzo dodatni, jeżeli się uwzględni, że nie nadeszły dotąd odpowiedzi od wielu aptekarzy i współpracowników, na których współdziałanie liczyć można z całą pewnością.

Dla tych, którzy przypadkowo nie otrzymali dotąd odezwy komitetu podajemy ją poniżej w dosłownem brzmieniu — z tym dodatkiem, że wszelkie listy i korespondencje adresować należy na ręce wiceseniora Gremium p. aptekarza Sklepińskiego, u którego otrzymać można również blankiety deklaracyjne.

Oto rozesłana przez komitet odezwa:

*Wielmożny Panie Kolego!*

Kiedy od szeregu lat podjęte zostały starania, mające na celu postępić dobro zawodu, okazało się przedewszystkiem koniecznem zabezpieczenie bytu materialnego ogółowi farmaceutów i ich rodzinom. Ludzie szlachetni i wszelkie stowarzyszenia poszczególnych zawodów wyteżają w tym kierunku socyjalnym swą humanitarną działalność — my atoli przyznać musimy, że zawód nasz, aczkolwiek zaliczany bywa do inteligentnych i nienajgorzej wyposażonych, — prócz dobrych chęci jednostek — z b i o r o w o w tym kierunku dotychczas s i c n i e z d z i a ła!

Zbytecznem jest uzasadniać potrzebę galicyjskiego Funduszu pensyjnego skoro każdy z nas jasno i dobitnie pojmuje cel i znaczenie tego wzaiosłego dzieła i odczuwa potrzebę bezpiecznej przystani w razie nieudolności do pracy, lub w szarym końcu swego żywota. Filantropijna ta instytucja powstać może tylko wspólnemi siłami, a nazwiemy ją na chlubę naszą pomnikową, jeżeli, wbrew ogólnej apatii i uprzedzeniom, pójdziemy myślą i czynem za przykładem szlachetnych przodków naszych.

Obok dobrobytu widzimy często w sferach naszych dużo łez i nędzy!

W bardzo licznych wypadkach pomoc doraźna nie wystarcza!

Z powodu braku ogólnej, pewnej, chociażby skromnej podstawy bytu materialnego, poświęca się coraz mniej ludzi niewdzięcznemu temu zawodowi: ukwalifikowane jednostki również porzucają nasze szeregi; działalność umysłowa zanika, a wytwarzają się niezwykle stosunki z zazdrości chleba. Powinnością i obowiązkiem naszym jest usunąć złe a póki czas, nie biadać, ale wziąć się szczerze wspólnemi siłami do czynu!

Powodowani powyższymi czynnikami, licznie zgromadzeni w sali galic. Towarzystwa aptekarskiego współpracownicy i właściciele aptek w dniu 22 października br. wybrali podpisany komitet, któremu polecili zająć się gorąco zbieraniem dobrowolnych datków bądź to stałych, lub jednorazowych, na utworzyć się mający przy galic. Tow. apt., lub przy innej ku temu celowi przeznaczonyj instytucji »Fundusz pensyjny farmaceutów galicyjskich«, z któregooby korzystać mogli nietylko współpracownicy, ale i właściciele aptek. Działalność komitetu ma mieć charakter prywatny niezależny, tak długo, dopóki nie zostanie osiągnięty stosowny fundusz, na podstawie którego można by rzecz ująć w pewną, naszym stosunkom odpowiednią organizację.

Zapewne w niedalekiej przyszłości również Wys. Rząd uczyni zadość ogólnie odczuwanej potrzebie; ale wyda co najwięcej wzór statutu obowiązkowego; a mając już podkład pieniężny dojdziemy tem prędszej do upragnionego celu. Praktyczność naszych obecnych zabiegów ujawniałaby się i w tem, że nie spadłyby na nas nagle dotkliwe ciężary: gdyż przy pewnym kapitale zakładowym już przy miernych opłatach, świadczenia mogłyby prędszej wejść w życie.

Jak łatwo przy dobrych chęciach, lecz tylko wspólnemi siłami, dojsć można do urzeczywistnienia tego chwalebego dzieła, mającego dobro ogółu farmaceutów na celu, niechaj posłuży przykład, który i wykonalny i obfity w pożądanę rezultaty być może. Większych aptek w Galicyi mamy przeszło sto, których właściciele względnie zarządcy, mogliby bez uszczerbku do osobnych puszek wkładać po jednej koronie dziennie, przezco uzyskalibyśmy rocznie kwotę około 36.000 koron. Już przez lat 5, nie licząc w to procentów, nie mniej darów i datków okolicznościowych, osiągnęlibyśmy kwotę przypuszczalnie wyższą jak 400.000 koron, wystarczającą do wprowadzenia w życie tej tak niezbędnej dobroczynnej instytucyi.

Komitet ma niepłonną nadzieję, iż powstała myśl natrafi na grunt szlachetny, stanie się czynem i wkrótce wyda zbawienne owoce. Tylko bowiem od światłej rożwagi i dobrej woli zależy przyszłość nasza, a tem samem zawodu. Świętą powinnością każdej jednostki w naszym zawodzie — tak współpracowników, jak właścicieli aptek — jest, w tym kierunku działać i wedle sił i możliwości wspierać nasze cele.

Prosimy tedy uprzejmie każdego z P. T. Kolegów, aby własnym i ogólnym interesie przystąpił do wspólnej akcji, zechciał nas wesprzeć radą i czynem, wypełnił załączoną deklaracyę i ją nam jak najrychlejsz odesłać raczył. Nie mamy zamiaru wywierania jakiegokolwiek przymusu, pragniemy tylko nasze dobre chęci obliczyć, od czego stanie się zawisła nasza działalność, a tem samem cel i dobro, do którego dążymy.

*Karol Sklepiński* przewodnicz. komitetu. *Dr. Henryk Mikolasch*, zastępca przew., i skarbnik. *Mr. Antoni Markowicz* sekretarz komitetu.

*Mr. Fryderyk Dewechy*, *Mr. Julian Hausberg*, *Mr. Alfred Moczulski*, *Dr. Jan Piepes-Poratyiński*, *Mr. Emil Jezierski*, *Mr. Antoni Wilczek*, *Mr. Roman Krasinski*.

## Protokół

z 3-go posiedzenia komitetu funduszu pensyjnego, odbytego w dniu 28. listopada 1900 w sali Gal. Tow. Apt. o godz. 6 po południu.

Obecni: pp. K. Sklepiński, Dr. H. Mikolasch, A. Wileczek, R. Kraśński, A. Moczulski, E. Jezierski, J. Hausberg, Dr. J. Piepes-Poratyński, A. Markowicz i Fr. Dewechy.

Przewodniczący o godz. 6 otwierając posiedzenie polecił sekretarzowi odczytanie ostatniego protokołu, który został przyjęty.

Na skutek rozesłanej odezwy wpłynęło na ręce przewodniczącego około 100 deklaracji przeważnie z mniejszych miast prowincjonalnych. Kwota subskrybowana wynosi 3.566 koron rocznie. Nadesłało wiele pism zachęcających i zaczęto przyczyniać się już datkami. W dalszym ciągu swego przemówienia, przewodniczący, stwierdzając jak najlepsze usposobienie w sferach zawodowych dla sprawy funduszu pensyjnego wyraża nadzieję, iż zabiegi komitetu osiągną cel wytknięty, tem więcej, iż Koło Aptekarzy lwowskich i obydwie Gremia krajowe swój czynny udział przyrzekły. Na każdą nadesłaną deklarację uchwalono odpowiedzieć i odbiór takiej potwierdzić, wkładki zaś postanowiono ściągać zapomocą czeków pocztowych użyczonych od lwowskiego Gremium Aptekarzy.

Z zadowolaniem również przyjął komitet funduszu pensyjnego oświadczenie przewodniczącego, iż na ostatnim walnem zgromadzeniu Gremium Aptekarzy Gal. wschodniej zapadła uchwała o wniesienie przez Władze krajowe memoriału do ek. Ministerstwa, celem wydania jak najrychlej ustawy o przymusowem zabezpieczeniu wszystkich członków zawodu na wypadek niezdolności do pracy. Na wniosek Dra Mikolascha uchwalono uawziska zasilających tworzący się fundusz pensyjny jak również ogólną zdeklarowaną kwotę podawać drukiem do wiadomości.

Wreszcie postanowiono, by posiedzenia komitetu funduszu pensyjnego odbywały się w połowie każdego miesiąca -- poczem przewodniczący o godzinie 7.40 posiedzenie zamknął.

A. Markowicz.  
sekretarz.

Sklepiński  
przewodniczący.

## W sprawie zjazdu aptekarzy polskich.

Przed niedawnym czasem, jak wiadomo czytelnikom naszym, rzucana została myśl urządzenia zjazdu aptekarzy polskich. Projekt podobał się powszechnie, jakkolwiek nie był szczegółowo motywowany. I to właśnie doprowadziło do pewnych nieporozumień. O ile sądzić mogę z luźnych głosów, które tu i ówdzie dało mi się słyszeć, tudzież z listów nadsyłanych łaskawie do redakcyi, niema powszechnej zgody na cel i zakres zjazdu; niektórzy korespondenci nawet nie zdają sobie dokładnie sprawy z potrzeby tego przedsięwzięcia, lubo ją odczuwają w sposób nieformułowany. Te właśnie powody skłaniają mnie do skreślenia kilku uwag o zasadniczej potrzebie zjazdu, przyczem oczywiście szczegóły organizacyi tymczasem będą pominięte.

My, farmaceuci, dużo mówimy o swem uniwersyteckiem wykształceniu i bardzo szcycimy się godnością tak uczonego zawodu. Bardzo dobrze. Wszelako praktyka życiowa tak dziwacznie spletała stosunki, że wykształcenie to staje się jakby kapitałem martwym, ulokowanym bezprocentowo: poprostu w życiu codziennem nie mamy sposobności stosowania mozolnie nabytego na wszechnicy wykształcenia. Jest to fakt bezsprzeczny i stwierdzony i on to stał się punktem wyjścia wszelkich dyskusji na temat reformy wykształcenia zawodowego. Zdobyćie »szerszego horyzontu pracy« dla farmaceuty oddawna jest postulatem praktycznym, który przy każdej sposobności występuje na porządek dzienny.

Dobrze więc, lecz cóż rozumieć pod tak elastycznym, wieloznacznym frazesem: »szerszy horyzont?« Pamiętajmy, że przydawano mu najrozmaitsze znaczenia. Nader żywe zainteresowanie wzbudził rozległy w pewnej mierze radykalny projekt profesora Marcelego Nenckiego. Z innymi zapatrywaniami wystąpiły warszawskie *Wiadomości farmaceutyczne*. Nasze *Czasopismo* pragnęło uczynić z farmaceuty chemika praktycznego, uzdolnionego w pracach fizyologicznych i dotyczących kontroli środków spożywczych. Wbrew temu pogładowi odezwały się głosy, utrzymujące, że reforma w tym kierunku rozszerzyłaby znacznie wykształcenie naukowe, a tem samem pozbawiłaby zawód aptekarski odpowiedniej ilości kandydatów. Dalej ujawniły się nader krytyczne opinie co do obecnego programu kształcenia uniwersyteckiego, jako przestarzałego i nie odpowiadającego współczesnemu rozwojowi stosunków i umiejętności specjalnych. Przeciętny farmaceuta — mówiono — nie ma dokładniejszego wyobrażenia o nowych środkach leczniczych, nie umie dzielić ich na grupy i kategorie, badać istotę i sposób przyrządzania... Surowice, przetwory organoterapeutyczne — jest to »ziemia nieznaną«. Są wreszcie tacy, którzy czynią poważne zarzuty dzisiejszej umiejętności wyłącznie, że tak powiem farmaceutycznej i niezbędnej bez żadnych wątpliwości: twierdzą, że farmaceuta nie umie przyrządzać najwykleszych leków, nie wie np., kiedy cedić odwar z *cort. Condurango*, jakiej ciepłoty wodą zaparzać *fol. Digitalis* itd. itd.

Widzimy więc, że zarówno sposoby określenia ztego stanu rzeczy, jak środki naprawy ujmowane bywają w sposób najrozmaitszy, często sprzeczny z sobą. Przytem i w optymizmie i w pesymizmie swym sięgamy często ostatecznych krańców, w których zatracą się jedynie sprawiedliwy przedmiotowy kął widzenia: kiedy jedni mówią, że aptekarstwo staje się prostem rzemiosłem, do którego wykonywania niepotrzeba zgoła wykształcenia uniwersyteckiego, inni znów żądają jeszcze wyższego *censusu* umysłowego, utrzymując, że dzisiejszy nie odpowiada rozwojowi umiejętności.

Cóż stąd za wniosek?

Musimy się porozumieć bezpośrednio, musimy sobie powiedzieć w oczy wiele słów szczerych, wiele uwag gorzkich, niekiedy znów w sprzecz się radą i życzliwym wsparciem korporacyjnem — przede-wszystkiem zaś sformułować bliżej najogólniejsze postulaty praktyczne i środki ich urzeczywistnienia.

W tym celu urządzenie zjazdu wydaje mi się sprawą pożyteczną,

może niezbędną, może niecierpiącą zwłoki. Zjazdy takie, zawodowe, przyczyniają się tylko do wyjaśnienia stron spornych, lecz także do wzmożenia obopólnej sympatii, życzliwości, szacunku. Wprawdzie istnieją inne ciała specjalne, powołane do rozstrzygania spraw zbiorowych, lecz w tak poważnych wypadkach niepodobna się wyrzekać okazji wysłuchania światłej opinii jaknajszerszego grona kolegów i przyjaciół.

Mniemam, że zjazd aptekarski, o którym mowa, powinien byłby ograniczyć się głównie sprawami najogólniejszemi, zwłaszcza, że przewidywany jest udział w nim kolegów ze wszystkich trzech zaborów. Spraw tych jest nie mało, a rozstrzygnięcie ich będzie dostatecznym zadaniem członków zjazdu. Jeżeli więc zjazd ogarnie zagadnienia 1) reformy wykształcenia zawodowego, 2) ostatnich postępów umiejętności farmaceutycznych, 3) niektórych spraw techniczno-aptekarskich i 4) etyczne — jeżeli potrafi ująć główną treść rzeczy, przedstawić ją bezstronnie a szczerze i znaleźć prawidłowe środki reformy, to chociaż od słów do czynów daleka jeszcze droga, rychlejsza jednak niż wtedy, kiedy umysły nie próbowały nawet uświadomić sobie tego, co im dolega.

Jakkolwiek jednak niewzruszoną nam się wydaje zasada zjazdu, z drugiej atoli strony uznajemy konieczność dokładnego porozumienia się zawczasu nad poszczególnymi kwestyami, które mają być przedłożone przyszłemu zjazdowi. Wielce użytecznymi pod tym względem mogą być uwagi, opinie, rady — najluźniej nawet wypowiedziane — szanownych czytelników i współpracowników *Czasopisma* i o nie bardzo prosimy. Pragnęlibyśmy wywołać dyskusję, w której nietylko bogaciłoby się doświadczenie, lecz w której także rozgrzewałyby się serca do sprawy.

*Koskowski.*

## Na fundusz emerytalny (żelazny zapomogowy)

*wpłynęło w miesiącu październiku :*

Kol. Adolf Raab aptekarz w Bukowsku . . . . .	5 K.	b.
„ Kazimierz Zygmuntowicz, magister farm. ze Złoczowa	10	„
„ Szymon Kajetanowicz, aptekarz z Horodenki . . . . .	6	„
„ Władysław Siarkisiewicz magister farm. z Horodenki	2	„
Z puszeki, umieszczonej w lokalu Towarzystwa	1	50
Razem -	24 K.	50

Pamiętajcie P. T. koledzy przy każdej sposobności o funduszu zapomogowym i zasilajcie go coraz nowymi choćby najskromniejszymi darami.

Inne narody powołują do życia przy pomocy składek centowych olbrzymie instytucje; my starajmy się, żeby nasz fundusz zapomogowy mógł jak najprędzej rozpocząć swoją humanitarną działalność i ażebyśn. y tym sposobem, pozostawionym na łasce losu w żmudnej pracy osiwiąłym kolegom dali możliwość używania odpoczynku i spokoju bodaj w dniach ostatnich.

*Fryderyk Dewechy.*

prezes,

## Wiadomości bieżące.

— Gremium aptekarzy Galicyi wschodniej odbyło dnia 17-go listopada b. r. swe posiedzenie pod przewodnictwem Seniora p. Piepes-Poratyńskiego. Po odczytaniu sprawozdania z czynności Zarządu gremialnego za rok ubiegły — udzielono Zarządowi absolutoryum i wyrażono mu podziękowanie a po wysłuchaniu sprawozdania z ankiety ministeryalnej w sprawie reformy zawodu aptekarskiego wyrażono delegatom Gremium szczerą wdzięczność za znakomitą reprezentację. Na wniosek Dra Ruckera uchwalono następnie wziąć inicjatywę w łącznej akcji Gremiów aptekarskich całej Austrii, celem spowodowania ministerstwa spraw wewnętrznych do wydania ustawy o ogólnym przymusowym austriackim funduszu pensyjnym dla wszystkich członków naszego zawodu. W tym celu wniesiony będzie odpowiedni memoriał, a wszystkie gremia aptekarskie w Austrii zaproszone będą do współdziałania. Po dłuższej dyskusji uchwalono następnie na wniosek p. Lachowicza, aptekarza z Jaworowa, że Gremium uznaje za pożądane, ażeby tam gdzie jest jednozgodnie zapatrywanie miejscowych aptekarzy apteki otwierane były o godz. 7-mej rano, a zamykane o godz. 9 tej wieczorem. Kilkogodzinne obrady zakończyły się wyborami do komisji egzaminacyjnej, kwalifikacyjnej i rewizyjnej.

Dzięki uprzejmości Szanownego Zarządu Gremialnego dołączamy do dzisiejszego numeru naszego pisma dokładny drukowany protokół z powyższego posiedzenia. Ponieważ omawiano tam — jak widzimy — sprawy ważne i głęboko nas obchodzące, sądzimy że dodatkiem tym oddajemy usługę naszym czytelnikom.

— Dnia 24. listopada br. odbyło się posiedzenie koła aptekarzy lwowskich, na którym omawiano cały szereg spraw bieżących i dokonano wyboru Zarządu. — Przewodniczącym wybrano dotychczasowego prezesa p. Piepes-Poratyńskiego, zastępcą przewodniczącego ponownie p. Sklepińskiego, a sekretarzem p. Dra Mikolaj'scha.

Bardzo wyczerpująco omawiano świadczenia aptekarzy lwowskich dla powstającego „funduszu pensyjnego farmaceutów galicyjskich“. Zgodzono się, że pożądane byłoby jednolite postępowanie i że stałe wpłaty na rzecz tego funduszu powinny być zastosowane do rozmiarów przedsiębiorstwa, dla którego znów ilość zajętych magistrów decydującym jest kryterium. Nie wpływa to bynajmniej na jednorazowe datki, które pozostawiono woli poszczególnych aptekarzy. Akcję podjętą przez komitet funduszu pensyjnego powitano w ogóle bardzo sympatycznie i postanowiono popierać ją jak najbardziej.

Celem ustanowienia jednolitych cen sprzedaży wszystkich specyfików wybrano komisję, której poruczono wypracowanie odpowiedniego referatu i ułożenie odpowiedniego cennika. Do komisji tej wybrano pp. Adlera, Mikolaj'scha i Sklepińskiego. Omawiano następnie sprawę pokoi inspekcyjnych i załatwiono kilka spraw mniejszej wagi.

— „Lwowskie kółko farmaceutyczne“. Na walnem zgromadzeniu „Kółka“ w sali III. uniw. lwowsk., po udzieleniu absolutorium ustępującemu wydziałowi, zostali wybrani do wydziału: A Berger, przewodniczący, B. Wysoczański, zast. przew., Z. Bączkowski, sekr., M. Margulies, skarbnik, W. Łazowski, J. Polisiuk członkowie wydziału.

— Staraniem i nakładem kol. E. Jezierskiego wyszedł „Szematyzm farmaceutów w Królestwie Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“. O wydawnictwie tem napiszemy obszerniej w numercze następnym, dziś notujemy tylko, że nabyć go można u wydawcy (w aptece Dr. Mikolascha) za 1 koronę t. j. po cenie kosztu.

## Wkładki do galic. Towarzystwa aptek.

*uścili w miesiącu listopadzie 1900 r. następujący członkowie.*

Podsoński Teofil na zaległość 2 korony — Dewechy Fryderyk Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Starczewski Teofil za 1|11—30|11 1900 2 korony — Lewicki Wiktor Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Luft Adolf Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Oberhard Aleksander Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Adler Maurycy za 1|11—30|11 1900 2 korony — Dr. Rucker Jan Lwów za 1|7 1|8 1|9 1|10 1|11 1|12 31|12 1900 12 koron — Demant Szymon Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Roniger Dawid Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Beiser Jakób Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Rein Leon Lwów za 15|8—31|8 i za 1|9—30|9 1900 3 korony — Krauss Józef Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Kucharski Edward na zaległość 2 korony — Gruszczyński Władysław Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Jezierski Emil Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Moczulski Alfred Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Doboszyński Władysław Lwów za 1|1 i 1|2—28|2 1900 4 korony — Scherff Leopold za 1|11—30|11 1900 2 korony — Markowicz Antoni za 1|11—30|11 1900 2 korony — Pilewski Karol Lwów za 1|10 1|11 1|12—31|12 1900 6 koron — Bezucha Waclaw Lwów za 1|11—31|11 1900 2 korony — Wewiórski Jan Lwów za 1|7 1|8 1|9 1|10 1|11 1|12—31|12 1900 12 koron — Mirski Józef Lwów na zaległość 4 korony — Zeimer Emanuel Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Kohlhepp Bolesław Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Rein Eugeniusz Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Łukasiewicz Jan Lwów za 1|10—30|10 1900 2 korony — Tlappa Jan za 1|11—30|11 1900 2 korony — Jasiński Michał za 1|7 1|8—31|8 1900 4 korony — Wilczek Antoni Lwów na zaległość 4 korony — Włodzimirski Walery Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Weinreb Rudolf Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Dr. Piepes-Poratyński Jan Lwów za 1|11—30|11 1900 2 korony — Blumen-

feld Henryk Lwów za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Braunstein Adolf Lwów na zaległość 4 *korony* — Kostecki Michał Przemysł czekiem za 15|8—31|8 19 1|10 1|11 1|12—31|12 1899 i za 1|1—15|11 1900 10 *koron* — Jaszcz Stanisław przekazem z Łañcuta za 1|4 1|5 1|6 1|7 1|8—31|8 1900 10 *koron* — Michalewicz Feliks z Szczepanowa za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Derkacz Władysław ze Śniatyna płaci czekiem 8 zaległości za 30|9 1898 i za 1|10 1|11 1|12—31|12 1898 i za 1|1 1|2—28|2 1899 11 *koron* — Radomski Feliks Czortków płaci czekiem za 1|7 1|8 1|9—30|9 1900 6 *koron* — Madejski Edmund Lwów za 15|2—15|3 1900 2 *korony* — Łazowski Mieczysław Lwów za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Klein Zygmunt Lwów za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Krasieński Roman Lwów za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Raczyński Franciszek za 1|7—31|7 1900 2 *korony* — Pineles Józef Lwów za 1|10—30|10 i za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Gloss Feliks Lwów za 1|6 1|7 1|8—31|8 1900 6 *koron* — Lisowski Jan Lwów za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Łazowski Władysław Lwów za 1|5—31|5 i za 1|6—15|6 1900 3 *korony* — Głazór Tadeusz Czortków czekiem Nr. 100 za 1|3 1|4 1|5 1|6 1|7 1|8 1|9 1|10 1|11 1|12—31|12 1900 20 *koron* — Ettinger Marek Przemysł za 15 1|6 1|7 1|8 1|9—30|9 1900 10 *koron* — Gabryel Józef Lwów za 1|11—30|11 i 1|12—31|12 1900 4 *korony* — Trzeński Emil Lwów za 1|9 1|10 1|11—30|11 1900 6 *koron* — Skrzycki Apolinary Stanisławów płaci czekiem 2-gą ratę wpisowego 4 *korony* i za 1|11—30|11 1900 2 *korony* — Mańkowski Witold Zaleszczyki czekiem Nr. 38 po dzień 30|9 1898 12 *koron* — Raab Adolf z Bukowska przekazem za 1|1 1|2 1|3 1|4 1|5 1|6 1|7 1|8 1|9 1|10—30|10 1900 20 *koron* — Selzer Henryk Wiedeń przekazem zaległość po dzień 30|9 1898 21 *koron* — Skurewicz Józef Nadworna czekiem Nr. 50 częściową ratę zaległości po dzień 30|9 1898 10 *koron* — Troskoleński Stanisław z Krakowa przekazem za 1|4 1|5 1|6 1|7 1|8—31|8 1898 5 *koron*.

Razem 283 *koron*.

Zamiast pokwitowań za nadesłane wkładki będziemy na przyszłość w celu oszczędzenia kosztów wysyłki ogłaszać w Czasopiśmie wykaz tychże.

Sekretarz  
*Julian Hausberg.*

Przewodniczący  
*Fryderyk Dewechy.*

### Od Administracyi.

Z powodu dużych zaległości za prenumeratę CZASOPISMA, nie podobna nam wypełnić wszystkich zobowiązań, przeto najuprzejmiej prosimy P. T. Panów prenumeratorów o jaknajrychlejsze nadsyłanie należności do administracyi CZASOPISMA, ul. Pańska l. 22.

---

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Jan Piepes-Poratyński.  
Nakładem galic. tow. aptekarskiego. Z drukarni W. A. Szykowskiego.

Dyplom honorowy  
międzynarodowego zjazdu lek. arzy  
we Lwowie 1888.

Złoty medal  
na międzynarodowych wystawach  
farmaceutycznych  
we Wiedniu 1883 — w Pradze 1896.

Nagroda państwowa, Cieplice 1895, Hohenelbe 1896

4 dyplomy honorowe, 13 złotych medali, 13 srebrnych i brązowych medali  
2 nagrody państwowe.

## Fabryka opatrunków Hartmann i Kleining w Hohenelbe (Czechy)

Największa tego rodzaju fabryka, posiada własną blicharnię za pomocą najczystszej wody źródlanej, karde dla waty, wysmienicie urządzone pracownię chemiczną. Kompletne urządzenia dla sterylizacyji parową



### Steryliczacja w próżni według systemu Dr. Rohrbecka.

Patentowane opakowanie dla sterylizacyji i przechowywania aseptycznego. Opakowanie waty na kształt pasek w oddzielnych warstwach.

### Patent na watę drzewną, wełnę drzewną i filę drzewną.

Opaski z wełny drzewnej (Hygea) podług Dr. Walchera. — Paski podług rady sanitarnego Dr. Fürsta. — Podkładki z waty drzewnej.

**Opaski klejowe i gipsowo-klejowe według Binglera**, w użyciu dogodne, elastyczne i łatwo dające się zdejmować, przytem bardzo mocne.

Gaza chemicznie czysta i gaza jodoformowa. w czwórnasób zwinięta w rolki **Wata opatrunkowa** w opakowaniu tekturowem albo bez. **Najmniejsze ilości**. Najwygodniejsze i niezawodne opakowanie dla częściowego użycia. **Sola** — opatrunki, rozciągliwe opaski kretonowe z końcami klejonemi. **Gelatoid** — **jedwabne do zszywania i Gelatoid-Catgut** jedyny środek antyseptyczny przy ropieniach.

Kompletne skrzynie opatrunkowe dla stacyj policyjnych i ratunkowych, gmin, dóbr, kolei i fabryk. — Takież skrzynie i torby dla straży pożarnej. — Pierwsza pomoc w różnych sortymentach. — Etui dla oficerów, kolarzy, turystów i dla domu. **Opatrunki z Airolem, Amyloformem, Ferropiryną, Jodoformem, Nosophenem, Xeroformem**

Firma dba o nieustające wprowadzanie nowości.

Robotnicy wycwiczeni, Kierownictwo fachowe. — Ruch za pomocą pary i wody  
Oświetlenie elektryczne.

Stosunki międzynarodowe przez filie w: Heidenheim, Berlinie, Chemnitz, Frankfurcie, Padwie, Rzymie, Turynie, Paryżu, Londynie, Nowym Yorku i Barcelonie.

Pięknie wykonane cenniki, tudzież próbną przesyłamy chętnie i bezpłatnie.

Adres na telegramy: **KLEINING Hohenelbe.**

(23)

**MATTONI'S**  
**GISSHÜBLER**  
 reinster  
 alkalischer  
**SAUERBRUNN**



Mattoni'ego Giesshübler, najczystsza szczawa alkaliczna, okazała się według zgodnych zdań znakomitości lekarskich, wielce pożądanym środkiem zobojętniającym i nader skutecznym w obec nadmiernego wytwarzania się kwasów w ustroju, we wszelkiego rodzaju niezżytach przewodów oddechowych i narządów trawienia (nieżyt żołądkowy, zgaga, brak apetytu); również z mlekiem zmieszana w przypadkach kaszlu i chrypki. Szczególnie nadaje się ta woda dla rekonwalescentów i dla dzieci.

Szczególne swoje zalety zawdzięczają wody Giesshübelskie niezrównanie pomyślnemu składowi swoich soli mineralnych, nie mniej bardzo małej ilości soli ziemnych i siarki, w obec obfitości dwuwęglanu sodowego, osobliwie zaś obfitości wolnego kwasu węglowego, którym natura sama zupełnie je nasyciła.

Skutkiem tej obfitości tak wolnego jak połączonego kwasu węglowego, działa ta szczawa na ustrój nadzwyczaj orzeźwiająco i jest niezaprzeczenie napojem oraz chłodnikiem pierwszorzędnej wartości, któremu nie dorówna żadna inna woda mineralna. Jako napój z winem, koniakiem i sokami owocowymi, nie masz nad to szczawę zdrowszej wody do picia.

Mattoni'ego szczawę Giesshübelską utrzymują na składzie wszystkie sklepy wód mineralnych i apteki; również sprowadzić ją można wprost od właściciela

**HENRYKA MATTONI'EGO** Giesshübl-Sauerbrunn  
 koło Karlsbadu.  
**Francensbad. WIEDEN. Budapeszt.**

**Mattoni'ego Uzdrowisko Giesshüb-Sauerbrunn**  
 koło Karlsbadu w Czechach. [2]

**Zakład leczniczy i wodna kuracya**

dla pijących lekarskie wody mineralne w chorobach nerwowych, piersiowych, niezżytach, reumatyzmie i t. p. oraz dla rekonwalescentów.

Prospekty gratis i franco rozseła Dyrekcya Uzdrowiska Giesshüb-Sauerbrunn koło Karlsbadu.

# G. & R. FRITZ WEDEN.

Hurtony skład materiałów aptecznych

**Acidum carbolicum rectific. cryst.**  
**Acid. carbolic. crud. liqu.**

Sprzedaż wyrobów smołowych  
fabryki chemicznej w Angern.

**Przetwory farmaceutyczne**

Emplastra,  
Extracta, Tincturae, Unguenta  
etc. Olea aetherea.

**Acidum citric, Acidum tartaric.**  
**Tartarus depur., Tartar. natronat.**

w kryształach i proszku  
chemicznie czyste.

**Salvo Petrolia**

**Unguentum Paraffini G R F**  
we wszystkich gatunkach.

**Acidum et Natrium salicylicum**  
oraz inne przetwory salicylowe  
jak: Salolum, Salipyrinum, Bis-  
muthum salicylicum etc. wszyst-  
kich znakom. marek fabrycznych.

**Cognac fine Champagne, Cognac**  
**d'Espagne, Cognac de Hongrie**  
prawdziwe marki po  
cenach bardzo przystępny h.

**Antipyrinum Hoechst** marki: Lew  
i Gwiazda **Antipyrinum GRF**, „The-  
seus Marke“ Marka znakomitej  
jakości, odpowiadającej wymaga-  
niom wszystkich farmakopei.

**Wina z Malagi Scholtz Hermanos**  
ciemny, słodki Malaga sect,  
Lacrimae Christi, prawdziwy  
Jerez (Scherry) etc.  
**Wino Marsala.**

**Przetwory chininowe**

Jobsta, Zimmera, Boehringera.  
Brunszwickie przetwory jodowe  
kokainowe, kodeinowe i bromowe.

**Specyalia lekarskie,**

dietetyczne i kosmetyczne  
krajowe i zagraniczne.

**Glycerinum Sarga, niemiecka i**  
**G. R. F.** wszelkich jakości  
i we wszelkich opakowaniach  
po cenach fabrycznych.

**Środki opatrunkowe**  
**kapsułki żelatynowe**  
z najlepszych fabryk  
po cenach fabrycznych.

**Materiały apteczne proszkowane**  
ogrubnie, aż do najdelikatniej-  
szych z najwzrowszych mate-  
ryałów, **Materiały apteczne kraja-**  
**ne wolne od pyłu.**

**Maszynki do zaklejania opłatków**  
**Opłatki lekarskie,**  
wszelkich systemów  
po cenach fabrycznych.

**Natrium hydrocarbonicm AVII**  
**GRF** wolna od węglanu dwusodo-  
wego bardzo lekkie i puszyste, o  
czystym smaku, szybko rozpusz-  
czalne. Najtańsza marka w handlu

**Farmaceutyczne**  
**i lekarskie przyrządy**  
instrumenty i utensylja  
po cenach fabrycznych.



BG 90595/1900/30/23

APTEKA  
w mieście p

**do wydzierżawienia.**

bliższych informacji udzieli: **Wp. Walerij Włodzimirski**  
ul. Jagiellońska I. 18. we Lwowie.

## FABRYKĘ

perfum, mydeł leczniczych i toaletowych,  
pod nazwą „MIMOZA“

nabyłem na własność i przeniósłem do mej realności  
w Podgórzu, dokąd łaskawe zlecenia na artykuły toaletowe  
proszę adresować.

Cennikiem odpowiednim będę służył z początkiem przyszłego roku

**Mg. M. L. Dobrowolski.**

Magister farmacji

chrześcijanin z pięcioleciem  
przyjmuje stale kilkodniowe  
zastępstwo w aptekach.

**Wiadomość w Redakcyi Czasopisma.**

## L. J. MALEWSKI

we Lwowie ulica Ormiańska liczba 12.

poleca wyrabiane w swej fabryce

**KORKIDO BECZEK i BUTELEK**

w lepszej jakości

od zagranicznych, jakoteż drzewo korkowe i koła do mie-  
lenia jagiel, oraz podeszwy i koreczki damskie.

## APTEKA

z wrastającym ciągle dochodem

w miejscowości fabrycznej

z dochodem czystym 6.000 zł., za 45.000 do sprzedania,

z powodów familijnych.

**Blizsza wiadomość w administracyi.**